שני לוחות הברית — דרך חיים

פרשת שלח לך נדרשה יפה בזוהר (ח"ג קנט, ב) ממעלת התורה, שממנה משיגים מעלת עולם הבא. עלו בנגב, הרוצה להחכים ידרים כו' (ב"ב כה, ב). וראיתם את הארץ, היא הארץ העליונה. החזק הוא, איזה גבור הכובש כו' (אבות ד, א). המעט הוא אם רב, אם סגיאין אינון דאשתדלו בפולחני כו'. השמנה היא אם רזה, מדאורייתא תנדעון מה הוא ההוא עלמא כו'. היש בה עץ החיים כו'. ויעלו בנגב, חרבו המים נגבו. ושם אחימן כו', פליגין סגיאין טהור וטמא אסור ומותר עונשין ואגרין. וחברון, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. שבע, ז' פעמים עשר, ע' פנים לתורה. לפני צוען מצרים, (מ"א ה, י) ותרב חכמת שלמה וגו' מכל חכמת מצרים כו'. עיין שם באורך בכל הפרשה מבוארת היטב במעלת התורה ובדביקותה וענין עולם הבא כו', עיין שם:

מזאת הפרשה יש להתעורר עד היכן העונש של מוציא דיבה, גורם רעה לעצמו וגורם רעה לכל העולם, כמו המרגלים שגרמו רעה גדולה לכל ישראל, ורעה גדולה שבגדולות לעצמם. ואמרו רז"ל (ערכין טו, א) מה אלו שלא הוציאו לעז אלא על עצים ואבנים שאמרו ארץ אוכלת יושביה, כך המוציא דבה על חבירו כו':

ועתה יגדל נא כח אדנ"י (במדבר יד, יז). אמרו בפסיקתא והובא בילקוט (דברים רמז תתקמ"ה) בפסוק (דברים לב, יח) צור ילדך תשי, בשעה שישראל עושין רצונו של מקום הם מוסיפים כח וגבורה, שנאמר ועתה יגדל נא כח אדנ"י. ובשעה שהם מכעיסין אותו, כביכול צור ילדך תשי, עד כאן לשונו. ראה נא והביטה עד היכן הולכים מעשיו של האדם:

ועתה יגדל נא כו', עד ויאמר ה' סלחתי כדבריך (במדבר יד, יז-כ). אלו הפסוקים פירשתים היטב שמהם יוצא התעוררות גדול בענין הזכרת י"ג מדות, וענין כל זמן שישראל עושין כן מבוארים:

וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה (במדבר טו, כב). איתא בתנחומא (ויקרא ו) והובא בילקוט בפסוק (ויקרא ד, ב) נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות ה' וגומר, ללמדך שכל החוטא בשוגג כאלו עבר על מצות ה', וכן הוא אומר וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות כו' עד כאן. וזה לשון ראשית חכמה, ומה שאמרו וכן הוא אומר וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות, יובן במה שכתוב ברעיא מהימנא (ח"ג קכד, א) והובא פרשת נשא זה לשונו, וכל מאן דמקיים פקודא חד כדקא יאות, כאלו מקיים רמ"ח פקודין דעשה, דלית פקודא דלאו איהו כלולא מכלהו רמ"ח, עד כאן. והנה מהקיום נדע העונש על העובר, כי העובר על מצוה אחת כאלו עובר על כולם, והיינו וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות, עד כאן לשונו:

ראה כמה אדם צריך ליזהר. והאדם מועד לעולם בין ער בין ישן בין שוגג בין מזיד (ב"ק כו, א). והמשכילים הנזהרים יקויים בהם (דניאל יב, ג) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע ומצדיקי הרבים

ככוכבים לעולם ועד:

וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' (במדבר טו, לט). הוא כלל גדול:

לך ה' הגדולה וגו' לך ה' הממלכה. בעזרתך סיימתי פרשת שלח לך